

SPEELFILMS/DOCUMENTAIRE FILMS/TV-SERIES

WAARIN DIEREN EEN GROTE ROL SPELEN

- **TARZAN**; Edgar Rice Burroughs schreef in 1914 *Tarzan of the Apes*, dat zo succesvol was dat hij er nog 23 avonturen van Tarzan achteraan schreef. Apin Kala voedt Tarzan (= 'blanke huid'), die eigenlijk John e heet, op. Na jaren ontmoet hij Jane, en de rest kennen we. Tarzan kan met vrijwel **elk dier in de jungle** Clayton, Lord Greystok communiceren. Tussen 1918 en 1999 zijn er 88 Tarzanfilms gemaakt. Toen zwemkampioen Johnny Weismuller in 1932 Tarzan vertolkte, tot in 1948, werd de held wereldberoemd – met Maureen O'Sullivan: 'Me Tarzan, you Jane!'
- **RIN TIN TIN** speelde van 1922 (*MAN FROM HELL'S RIVER*) tot in 1931 (*THE LIGHTNING WARRIOR*) in meer dan twintig films. Deze **Duitse herder** (sept. 1918-aug. 1932) was in wo I als puppy aan het front gevonden door de Amerikaanse korporaal Lee Duncan en na de wapenstilstand meegenomen naar zijn thuis, waar hij hem veel kunsten en kunstjes leerde. Zo kwam het dier uiteindelijk bij Warner Brothers terecht en redde de maatschappij van de dreigende ondergang, dankzij zijn succesfilms. Tot op heden worden er in een zuivere bloedlijn afstammelingen van hem gefokt. Door het succes van de films konden na hem opvolgers onder dezelfde naam in films spelen. En andere maatschappijen probeerden het succes met andere Duitse herders te kopiëren.
- **KING KONG**; de enorme, prehistorische **gorilla** die in 1933 voor het eerst in een film optrad ('Het achtste wereldwonder'). Die klassieker werd in 1976 gevolgd door een remake; daarvoor was al een tv-serie verschenen (1966) en een Japanse versie in 1938 (*KINGU KONGU*). De meest recente remake is van 2005. Het beest, met de mens als zijn grootste vijand, was in de diverse films tussen de 5,5 en 45 m. hoog en woog in de zwaarste uitvoering 25 ton. Hij werd in '33 bedacht door Merian C. Cooper en Edgar Wallace. De 2005-versie van Peter Jackson duurde ruim 3 uur en kostte meer dan 200 miljoen dollar (de opbrengst was overigens een veelvoud daarvan).
- **DUMBO**; Walt Disney animatiefilm uit 1941 van Ben Sharpsteen. Ooievaar bezorgt baby-**olifant** bij Mevr. Jumbo, veteraan van het circus. De nieuwgeborene wordt belachelijk gemaakt om z'n enorme flaporen en Dumbo genoemd. Hij wordt ondergebracht bij de clown-acts en zijn enige vriend, een muis, helpt hem om al zijn potenties en capaciteiten te ontplooien.
- **BAMBI** uit 1942 is de eerste geanimeerde tekenfilm – van Walt Disney – waarbij natuurgetrouwheid werd nagestreefd. Het is het verhaal over het grootgroeien en de avonturen van het verweesde **dambertje** Bambi (van: 'bambino', kind), gebaseerd op *Bambi, ein Leben im Walde* uit 1923 van de Oostenrijks-Hongaarse auteur Felix Santen (ps. van Sigmund Salzmann). De verwijzingen naar antisemitisme die in het boek een rol spelen, zijn uit de film verdwenen.
- **JUNGLE BOOK**; Amerikaanse actie- & avonturenfilm uit 1942 van Zoltán Korda met de Indiër Sabu in de hoofdrol van Mowgli, de jongen die door **wolven** is opgevoed, met wilde dieren kan communiceren en tracht te wennen aan de mensensamenleving. Naar de fabel van J. Rudyard Kipling (1865-1907, de man van 'White man's burden') *The Jungle Book* uit 1894 en *The second Jungle Book* uit 1895. Er werden meerdere filmversies en bewerkingen van gemaakt, zoals een tekenfilmversie in 1967 van Walt Disney († 1966) en in 1994 Stephen Sommers' gelijknamige avonturenfilm.
- **LASSIE**; de avonturen van deze (sable-witte) **Schotse collië** werden voor het eerst verfilmd in 1943 – waarna er tot 1953 nog zes vervolgen verschenen – gebaseerd op de korte verhalen van Eric Knight in de *Saturday Evening Post*, in 1940 gebundeld tot *Lassie come home*. Het thema 'zelfstandig overleven in slechte tijden' werd zowel in Engeland als Amerika een groot succes; de lange avontuurlijke tocht naar huis van de collië stond daar borg voor. In 1954 begon de televisie-serie, die 19 jaar ging duren; in Nederland werd de serie in de jaren 1962-1980 uitgezonden door de NCRV. In de jaren '90 en nog daarna werden diverse remakes gemaakt, al dan niet voor tv.
- **THE YEARLING/JODY EN HET HERTEJONG**; film uit 1946 naar het gelijknamige boek van Marjorie Kinnan Rawlings uit 1938. Gregory Peck speelt de vader van Jody,

- die zo graag het **hertje** grootbrengt maar in de problemen komt door de armoedige agrarische familieomstandigheden.
- **THE LIVING DESERT**; Amerikaanse (Oscarwinnende) documentaire film (>1 u.) van James Algar uit 1953 over leven, flora en fauna in de **woestijn** in het zuidwesten van de USA (Walt Disney productions).
 - **LE MONDE DU SILENCE/THE SILENT WORLD**; Frans/Italiaanse meervoudig bekroonde documentaire film uit 1956 van Jacques-Yves Cousteau (1910-1997) over het leven in **zee**.
 - **TROUWE KAMERADEN/TARZA DE WOLFSHOND**; Nederlandse speelfilm van Henk van der Linden (regie, scenario en muziek) uit 1957. Een zw/w, in Limburg opgenomen jeugdfilm waarin een weesjongen met behulp van een prachtige **hond** op het spoor komt van boeven die grondmanipulatie willen plegen. Hij weet de plannen te verijdelen en wordt dan geaccepteerd door de onvriendelijke oom-boer waar hij was ondergebracht.
 - **NILS HOLGERSSENS UNDERBARA RESA (GENOM SVERGE)**; Zweedse avonturen animatiefilm van Kenne Fant uit 1962 naar het boek van Selma Lagerlöf uit 1906/7; zij ontving de Nobelprijs Literatuur in 1909. Nederlandse vertaling uit 1911: *Nils Holgerssens wonderbare reis*, intussen meer dan 23 drukken. In 1980 verscheen de 52-delige tekenfilmreeks van Studio Pierrot uit Japan: *NIRUSU NO FUSHIGI NA TABI*, in 1983 in Nederland op tv uitgezonden. Bedoeling van het boek was om op een speelse manier de aardrijkskunde van Zweden te leren. Nils reist, zo groot als een duim, op de rug van een **gans** van Z. Zweden naar Lapland – een reis vol avonturen en levenslessen.
 - **THE BIRDS**; horrorfilm (ook wel gezien als vrouwonvriendelijke allegorie) uit 1963 van Alfred Hitchcock naar een short story van Daphne du Maurier, waarin allerhande dolgedraaide **vogels** (vooral **meeuw-** en **kraai-**achtigen) mensen aanvallen en het ze bijzonder lastig maken; zowel echte als mechanische vogels zorgen voor angstaanjagende beelden.
 - **FLIPPER**; **dolfijnen**avonturenfilm. In 1963 werd er een film van gemaakt, het jaar daarop een tv-serie die liep tot 1968; daarna werd die serie nog regelmatig herhaald. De rol van Flipper werd vertolkt door 7 tuimelaars. In 1997 stierf de laatste **Tuimelaar** die in de tv-serie had meegespeeld op 41-jarige leeftijd in het zeeaquarium van Miami. Dolfijnen werden zo geliefd dat interesse opbloeide, wat resulteerde in dolfinaria, o.a. in 1965 in Harderwijk en in Brugge. In 1996 verscheen een remake door Alan Shapiro van de oorspronkelijke film uit 1963.
 - **LE MONDE SANS SOLEIL/WORLD WITHOUT SUN**; Frans/Italiaans/Amerikaanse onderwaterdocumentaire film van Jacques-Yves Cousteau uit 1964. Gefilmd door kik-
- vorsmannen met hand-held camera's en in de **diepzee** vanuit een speciaal door de Cousteau-familie van mariene onderzoekers ontworpen batiscaaf (combinatie van diepzeeduikboot en onderwatercabine).
 - **BELLE ET SÉBASTIEN**; kinder tv-serie uit de jaren 1966-1972 in 39 afleveringen. Tekst en regie van Cécile Aubry, die ook de moeder is van de jonge hoofdrolspeler. In de jaren '80 is er in Japan een tekenfilmversie van gemaakt. Het weesjongetje Sébastien beleeft allerlei avonturen met de weggelopen, grote witte hond Belle, volgens mij een **Pyrenese Berghond**, overigens de enige vegetarische hondensoort ter wereld.
 - **PLANET OF THE APES**; Amerikaanse (actie, avonturen, mysterie, sci-fi, thriller) film uit 1968 van Franklin Schaffer, gebaseerd op *La planete des singes* uit 1963 van Pierre Boulle. Astronauten landen in nabije toekomst op een zusterplaneet in het Orion sterrenbeeld alwaar intelligente en brute **apen** de dominante soort zijn en de mensen (o.l.v. Charlton Heston) de onderdrukte wezens. In 1974 verscheen **PLANET** als tv-serie en in 2001 maakte Tim Burton een (Amerikaanse) remake van de film.
 - **DE FABELTJESKRANT**; aanvankelijk gebaseerd op de Franse fabels van Jean de la Fontaine (1621-93). De **uil** Jacob vertelde in een dagelijkse tv-aflevering van vijf minuten een fabeltje dat werd uitgebeeld door tot de verbeelding sprekende **dierenpoppen** uit het Grote Dierenbos. In 1968 begon de kinder-tv-uitzending; na vier jaar en 1041 afleveringen stopte de door Leen Valkenier geschreven en door Thijs Chanowski geproduceerde serie, op het hoogtepunt.
 - **RING OF BRIGHT WATER** uit 1969 is gebaseerd op de autobiografie uit 1960 van Gavin Maxwell (1914-1969) waarin zijn leven met en het leven van **visotters** is verfilmd. De otter die hij in Irak had verworven – en een onbekende soort bleek te zijn, die naar hem vernoemd is – bracht hij groot aan de Schotse westkust.
 - **BENJI, DE BASTAARDHOND**; zwerft in een town in Texas en beleeft stadsavonturen; de **bastaardhond** wordt door diverse bewoners gevoerd. Tussen 1974 en 2004 zijn er 5 films en 4 televisiefilms van gemaakt, onder regie van Joe Camp.
 - **JAWS/DE ZOMER VAN DE WITTE HAAI**; Amerikaanse horrorfilm uit 1975 naar het boek van Peter Benchley, geregisseerd door Steven Spielberg. De film over de jacht op een **Witte haai** (of mensenhaai) die badgasten bedreigt won drie Oscars en was de eerste die meer dan 100 miljoen dollar opbracht. In de actiescènes werd gebruik gemaakt van een mechanische haai, die overigens vaak dienst weigerde waardoor in veel scènes noodgedwongen met de suggestie van haai-aanwezigheid moest worden gewerkt. ('De ergste op zee spelende film aller tijden'). De muziek is van John

- Williams. In 1978, 1983, 1987 en 1995 zijn opvolgende JAW-films gemaakt. Door de (onterechte) angst voor haaien die JAWS opriep, is in de jaren zeventig veel onnodige haaienjacht ontstaan.
- **FLIGHT OF THE GREY WOLF**; Amerikaanse avonturenfilm uit 1976 onder regie van Frank Zuniga naar het boek van Mel Ellis *Flight of the white wolf*, waarin een gezin zich ontfermt over een wolvenpup die opgroeit tussen honden. De **wolf** bijt een hond dood die de baas aanviel en slaat op de vlucht – waarna het dier vanwege misverstanden wordt vervolgd.
 - **THE RESCUERS**; Amerikaanse animatie-avonturenfilm uit 1977 van John Lounsberry & Wolfgang Reitherman. Bernard en Bianca van de Reddings Hulp Maatschappij, een mondiale **muizen** organisatie, ontvangen een boodschap in een fles van een weesmeisje dat gekidnapt is door Madame Medusa, een egoïstische vrouw die geen scrupules kent in het gebruik van kinderen voor haar eigen doelen. De twee muizen vliegen mee op de rug van een albatros, op weg naar een avontuurlijke poging het meisje te redden.
 - **MAJA DE BIJ**; kindertekenfilmserie die in de jaren 1977-1983 in 104 afleveringen door de KRO werd uitgezonden. Maja de **bij** verlaat de korf om honing te zoeken maar het bevalt haar zo goed dat ze besluit niet terug te gaan. Haar sullige vriendje voegt zich bij haar en samen raken ze bevriend met andere **insecten**. Marty Murphy schreef het scenario dat gebaseerd is op *Die Biene Maja* uit 1912 van Waldemar Bonsels (al in 1924 verfilmd met echte insecten in de hoofdrol). Voor Nederland was de serie een eerste kennismaking met 'anime', uit Japan afkomstige tekenfilms; de stemmen zijn ingesproken door Nederlanders.
 - **WATERSHIP DOWN/WATERSCHAPSHEUVEL**; animatiefilm van Martin Rosen uit 1978 naar het gelijknamige boek van Richard Adams uit 1972, die zich baseerde op *Het leven der konijnen* van R.M. Lockley. Het verhaal wordt verteld vanuit het perspectief van de **konijnen**, die hun gedoemde konijnenberg moeten verlaten en op zoek naar nieuwe huisvesting velerlei gevaren het hoofd moeten bieden. De locaties bestaan echt, ten zwan van London. De titelsong 'Bright Eyes', gezongen door Art Garfunkel, werd een internationale hit. In 1999 is een achtdelige animatie-televisieserie van het boek gemaakt.
 - **THE BLACK STALLION/DE ZWARTE HENGST**; Amerikaanse verfilming uit 1979, deel twee uit 1983: **THE BLACK STALLION RETURNS**. Film over een zwarte wilde Arabische **hengst**, waarin Mickey Rooney de hoofdrol speelt. Walter Farley schreef deze kinderboeken in 1941 en 1945, waarna tot 1989 nog 18 vervolgdelen het licht zagen.
 - **LIFE ON EARTH**; 13 delige (50 min.) BBC tv-natuur documentaire serie uit 1979 waarin David Attenborough de grensverleggende studie over de **evolutie** van het leven op aarde presenteert.
 - **THE SECRET OF NIMH**; Amerikaanse animatie- en sci-fi film uit 1982 van Don Bluth & Will Finn over een **veldmuus** die ter genezing van haar zoon de hulp inroept van een kolonie superintelligente **ratten**, waarmee ze een diepere band ontdekt dan ze ooit voor mogelijk had gehouden. In 1998 verscheen van Dick Sebast & Sam Graham deel 2: **TIMMY TO THE RESCUE**, waarin **muus** Timmy wordt meegenomen naar de Thorn vallei, waar hij als slaaf behandeld wordt. Na een meisjesmuus te hebben gevonden – wier ouders gevangen zitten – gaan ze op zoek naar de grote uil. Ze hebben geen idee welke problemen ze allemaal tegemoet gaan.
 - **THE LIVING PLANET** uit 1984 is een 12-delige (50 min.) BBC tv-natuur documentaire waarin David Attenborough de **biomassa** en het leven in een variëteit van ecosystemen en milieus behandelt, van tropisch tot polair.
 - **GOING TO THE DOGS**; toneelstuk (zonder acteurs) van Wim T. Schippers dat in september 1986 werd opgevoerd in de Amsterdamse Stadsschouwburg. Zes afgekeurde **politiehonden** mochten na negen maanden repeteren het podium op – waar honderden mensen naar kwamen kijken. Het stuk haalde het landelijk nieuws, de BBC besteedde er aandacht aan en er werden zelfs Kamervragen over gesteld.
 - **L'OURS/THE BEAR/DER BÄR**; Franse avonturenfilm uit 1988 van Jean-Jacques Annaud naar het boek van James Oliver Curwood. Een verweesde jonge beer klampt zich vast aan een volwassen mannetje **Kodiakbeer** (Bart de Beer, † 2000) als ze menselijke jagers willen ontwijken. Een film waarin beren, al dan niet getraind, de hoofdrol spelen. (In 1960 maakte Edmund Séchan de Italiaans/Franse film **L'OURS/THE BEAR**.)
 - **THE LAND BEFORE TIME**; Engels/Ierse animatiefilm uit 1988 van Don Bluth, geschreven door Judy Freudberg & Tony Geiss. Vier verweesde **dinosaurussen** trekken door de ruïnes van hun wereld, treurend om het verlies van hun families, gezamenlijk de wisselvalligheden van het overleven tegemoet tredend. In 2007 is er een tv-serie van gemaakt.
 - **THE TRIALS OF LIFE**; 12-delige BBC tv-natuur documentaire serie uit 1990 van Michael Gunton en David Attenborough waarin vanuit ecologisch standpunt de grootste studie naar **diergedrag** ooit wordt vastgelegd. (**LIFE ON EARTH** (1979), **THE LIVING PLANET** (1984) en **THE TRIALS OF LIFE** vormen samen de *Life trilogy*).

- **ATLANTIS**, *Le creature del mare*; Franse documentaire film (78 min.) uit **1991** van Luc Besson over het dierlijk leven en onderwaterlandschappen in de **oceanen**.
- **BEETHOVEN, ST. BERNARDHOND**, die als puppy bij de familie Newton komt wonen. Het dier wordt gekidnaped door dierenarts doctor Varnick, die de jonge **Sint bernardhond** voor zijn experimenten nodig heeft. Hoe krijgen de kinderen hun hond veilig terug, daarover gaat deze Amerikaanse film uit **1992** onder regie van Brian Levant.
- **LIFE IN THE FREEZER**; zesdelige (halfuur) BBC tv documentaire reeks uit **1993** van Alastair Fothergill en David Attenborough over het leven op Antarctica.
- **COMMISSARIS REX**; Oostenrijkse tv-serie over een **Duitse herder** die politiepeurwerk doet. De hond (Reginald von Ravenhorst) is in 1991 geboren en weegt 38 kg. Zijn trainer: Teresa Ann Miller. De serie is geschreven door Peter Hajek en Peter Moser. De eerste opnamen waren medio **1993**. Zijn baas is Marc Hoffmann; de Duitse politiserie is in Wenen opgenomen.
- **FREE WILLY**; Amerikaanse film uit **1993** van Simon Wincer, geschreven door Keith Walker, over een **Orka**. Michael Jackson zong nog wat voor deze succesvolle film, die een beetje cult werd. Overigens heette Willy: Keiko. Spin-off van de film: **FREE WILLY 2** en **3** uit 1995 en 1997 en tv-serie uit 1994.
- **HOMeward BOUND: THE INCREDIBLE JOURNEY/DE ONGELOFELIJKE REIS**; komische avonturenfilm uit **1993** van Duwayne Dunham naar het verhaal van Sheila Burnford (remake van populaire Disney klassieker). Twee **honden** en een **kat** trekken door Amerika, op zoek naar hun baasjes, en beleven allerlei avonturen. Het vervolg, **HOMeward BOUND II: LOST IN SAN FRANCISCO** van David R. Ellis is uit **1996**.
- **JURASSIC PARK** uit **1993** van Steven Spielberg, gebaseerd op Michael Crichtons gelijknamige bestseller. In deze monster- en rampenfilm spelen **dinosaurussen**, gefokt met DNA uit oeroud barnsteen, de hoofdrol. Daartussen zit echter ook de beruchte tyrannosaurus en enkele buitengewoon onaangename velociraptors. Dit kan niet anders dan in een groot drama eindigen. Vol spanning en met verbluffende effecten; de opbrengst van de film liep dan ook tegen een miljard dollar.
- **THE LION KING/DE LEEUWENKONING**; Disney teken- en animatiefilm uit **1994** over het zorgeloze leeuwenvelpje Simba dat na alle mogelijke avonturen uiteindelijk uitgroeit tot een wijze, alom gerespecteerde **leeuw**. Ontroerende en ook komische film met pakkende soundtrack van Elton John, waarin bekende auteurs hun stemmen aan de dieren lenen. De film kreeg 22 prijzen en had waarschijnlijk **HAMLET** als inspiratiebron. 'Highest grossing traditionally animated film in history' en 'a landmark in animation'. Meest succesvolle film van het jaar, met enorme opbrengsten en uiteindelijk nog beter ontvangen dan het gelijktijdig geproduceerde **POCAHONTAS**.
- **BABE, EEN BUITENGEWONE BIG**, uit **1995**. Australische film over een varken dat herdershond wil worden. Het wordt gespeeld in een combinatie van echte en geanimeerde **varkens** en **Bordercollies**, gebaseerd op *Babe: The Gallant Pig* van Dick King-Smith.
- **MICROCOSMOS**, *Le peuple de l'herbe*; prijzenwinnende Franse documentaire film (80 min.) uit **1996** van Claude Nuridsany & Marie Pérennere over het leven van **insecten** in velden en plassen, met prachtige close-ups, slow motion en time-lapse fotografie.
- **101 DALMATIËRS**; naar het boek van Dodie Smith. Walt Disney maakte er in 1961 een tekenfilm van en in **1996** verscheen de speelfilm, ook van Disney. Puppies dreigen tot kledingbont verwerkt te worden; dat laten de ouders van die beestjes er niet bij zitten en gaan naar ze op zoek. Uiteindelijk komen zij met 99 puppies terug. In 2000 verscheen deel twee: **102 DALMATIËRS**. Voor de film zijn 217 **Dalmatiërs** gebruikt. Regie: Stephen Herrek, script: John Hughes.
- **FLY AWAY HOME** uit **1996**; (geromantiseerde) film over de 13-jarige Amy (gespeeld door Anna Paquin) die bij haar excentrieke vader in Canada gaat wonen nadat haar moeder is verongelukt. Haar nieuwe leven wordt pas goed als ze een nest ganzeneieren vindt; die worden uitgebroed en zij wordt 'Mama Goose'. Met steun van vader en vrienden leren de (Canadese) **ganzen** met behulp van een ultralicht vliegtuigje de trek naar het zuiden. Regie van Carol Ballard, naar de autobiografische gegevens en het baanbrekende werk van William Lishman (*Father Goose, adventures of a wildlife hero* [1995]), die het vliegtuigje ontwierp en de migratie leidde.
- **TØSEPIGER (KIJK IK Vlieg)**; Deens familiedrama uit **1996** van Vibeke Gad. Hoe twee jonge meisjes en hun families omgaan met hun verschillen, hoe ze samengebracht worden en weer uiteengaan en hoe ze veranderen door een gewonde prijsduif. Er is geen geld om met **duif** met gebroken vleugel naar dierenarts te gaan, waardoor de vriendinnen besluiten in het geheim voor de duif te zorgen; herstel van het dier geeft iedereen hoop.
- **WHALES: AN UNFORGETTABLE JOURNEY**; Amerikaanse documentaire film uit **1997** van David Clark & Al Giddings; de **walvissen** zijn vooral rond Alaska gefilmd. De film duurt drie kwartier en de spin off
- **THE MAKING OF WHALES** uit **1998** duurt een kwartier.
- **ANTZ (OOK ANTS)**; Amerikaanse avonturen-animatiefilm uit **1998** van Eric Darnell & Tim Johnson. Z is een mier in een kolonie van miljoenen **mieren**, strevend naar individualiteit. Hij wordt verliefd op prinses Bala en

- overtuigt zijn vriend en krijger-mier Weaver om één dag van plaats te ruilen met hem, zodat hij de prinses nog eens kan zien. Het resultaat hiervan is dat Z in een groter avontuur verzeild raakt dan hij ooit voor mogelijk had gehouden; hij vecht ervoor om de prinses te krijgen, de slechte generaal te verslaan en zijn eigen identiteit te vinden.
- **DOCTOR DOLITTLE**; Amerikaanse familiekomedie uit 1998 van Betty Thomas waarin de Doctor (Eddy Murphy) ontdekt dat hij **dieren** kan verstaan en de dieren ontdekken dat ook, dus raadplegen ze hem voor medisch advies. Collega's denken dat hij gek aan het worden is; verwickelingen liggen voor de hand. In het vervolg **DR. DOLITTLE (2)** uit 2001 van Steve Carr helpt John Dolittle/Eddy Murphy **bosbewoners** hun bos en ook nog een **berenleven** te redden. Tegelijk kan hij daarmee zijn eigen gezinsomstandigheden verbeteren.
 - **THE LIFE OF BIRDS**; 10-delige (50 min.) BBC tv documentaire reeks uit 1998 over **vogels**, van David Attenborough.
 - **SILVER WOLF** uit 1999 van Peter Svatek naar het script van Michael Amo, waarin een ranger en zijn zestienjarige neef zich ontfermen over een witte **wolf** die bijna werd doodgeschoten door een andere ranger; de jongen sluit vriendschap met de wolf.
 - **LE PEUPLE MIGRATEUR/TRAVELLING BIRDS/WINGED MIGRATION**; Franse documentaire film (98 min.) uit 2001 van Jacques Perrin & Jacques Cluzaud over de migratiepatronen van **vogels**, op alle continenten gefilmd in een periode van drie jaar.
 - **THE IMPOSSIBLE ELEPHANT**; Canadese avonturenfilm uit 2001 van Martin Wood. Daniel Harris gelooft zijn vader dat hij een wens kan doen als hij een vallende ster ziet, en warempel, in ene staat er een **olifantje**, Lumpy, in de tuin. Maar pa brengt het beest naar de dierentuin, waar het ziek wordt en daarom ter behandeling naar elders moet worden verscheept. Alleen de nerd Gilbert Trout – ook steeds gepest op school – wil Danny helpen in een gewaagde poging de dikhuid te bevrijden. En dan gebeurt er meer magie, waaruit blijkt dat vriendschappen onverwacht kunnen zijn en niets onmogelijk is.
 - **CATS AND DOGS**; Engels/Australische komische avonturenfilm uit 2001 van Lawrence Guterman, geschreven door John Requa & Glenn Ficarra. Een kijkje in de topgeheime, high-tech spionageoorlog die tussen **honden** en **katten** aan de gang is om de wereldhegemonie te veroveren, waarvan hun eigenaars/bazen geen enkel idee hebben.
 - **HARRY POTTER**; zevendelige serie van de Britse schrijfster J.K. Rowling, verschenen in 1997-2007. De imposant verfilmde versies verschenen vanaf 2001, met als planning van het laatste deel (het 2e deel van het laatste boek); medio 2011. Er spelen veel bekende acteurs in mee. De Nederlandse vertalingen van de boeken zijn van Cees Buddingh's zoon Wiebe. In boeken en films houdt Harry contact met de buitenwereld via **uilen**, met name de **Sneeuwuil**.
 - **MINOES**; verfilming uit 2001 (regie: Vincent Bal) van het gelijknamige kinderboek uit 1970 van Annie M.G. Schmidt. Verhaal over poes die in juffrouw verandert, journalist leert kennen die zij allerlei nieuwtjes via de kattenpersdienst levert, maar in de problemen komt als zij een geheim ontdekken. De veelvuldig optredende (spreekende) **poezen** zorgen voor een onderhoudende dierenfilm in mensenland, c.q. v.v.
 - **THE BLUE PLANET**; Engelse BBC/Discovery natuurdocumentaire tv-serie (8x 50 minuten) uit 2001 van Alastair Fothergill over het leven in de **oceanen**, waarin geavanceerde opnametechnieken zijn toegepast. David Attenborough is de verteller en in elke aflevering wordt een ander aspect van het onderwaterleven belicht. De onderwaterfotografie ontdekte wezens en gedragingen die nog nooit waren gefilmd en soms nieuw waren voor de wetenschap. In vijf jaar werd op 200 locaties gefilmd.
 - **THE LIFE OF MAMMALS**; tiendelige (50 min.) BBC tv documentaire serie uit 2002 over **zoogdieren** van David Attenborough. De EO had problemen met evolutionaire teksten over de mens en knipte in de Nederlandse uitzendingen.
 - **FROGS**; eco-horrorfilm uit 2002 van George McCowan. De festiviteiten voor een zuidelijke patriarchale ondernemer, Jason Crockett – een chemisch-industriële magnaat wiens pesticiden verantwoordelijk zijn voor de vervuiling van moerassen – worden hardhandig verstoord door duizenden dieren uit de lokale fauna die in legers van **kikkers**, **slangen**, **insecten** en bijtende **schildpadden** hun weg razen door de Crockett familie.
 - **FINDING NEMO**; animatiefilm uit 2003 van Andrew Stanton over een jonge **Clownvis** (ook wel harlekijnvisje genoemd, officieel: Drieband anemoonvis) die van zijn koraalrif-thuis wordt gestolen, waarna zijn timide vader naar Sydney moet reizen en in de haven aldaar naar Nemo gaat zoeken.
 - **PALE MALE**; documentaire film (een uur) van Frederic Lilien uit 2003 over de gelijknamige – licht-gekleurde – roodstaart**buizerd** die zich in 1991 vestigde op Fifth Avenue (nr. 927), Manhattan, New York, aan Central Park. (Marie Winn publiceerde daarover in 1998 de bestseller *Red-Tails in love – A wildlife drama in Central Park*). De buizerd wist met meerdere vrouwtjes jongen groot te brengen. Perikelen rondom het nest brachten in de jaren na de film veel extra media-aandacht teweeg. Intussen, in twintig jaar tijd, kent heel New York al meer dan dertig broedparen.

- **THE STORY OF THE WEEPING CAMEL**; Mongools/Duitse film uit 2003 van Byambasuren Davaa. Tijdens de lente in de Gobi-woestijn heeft een van de voor nomaden zo belangrijke **kamelen** een moeilijke bevalling gehad en daarna haar zeldzame, witte kalf verstoten. Enkele nomaden gaan op pad om een musicus te zoeken die een speciaal ritueel kan uitvoeren. Hij weet via eigen muziek en via zang van een van de vrouwen de band tussen moeder en jong te herstellen: het kalf mag haar kamelenmelk drinken.
- **LA TERRE VUE DU CIEL/EARTH FROM ABOVE**; bezorgde Franse documentaire film uit 2004 van filmer/fotograaf Yann Arthus-Bertrand over de bedreigde aarde en haar **natuur**, vanuit vogelperspectief gezien. Later gevolgd door tv-documentaire series, uitgezonden onder de (Nederlandse) titel **DE AARDE VANUIT DE HEMEL**.
- **THE CAVE OF THE YELLOW DOG**; Mongools/Duitse film van Byambasuren Davaa uit 2005 waarin een meisje een jonge **hond** vindt die ze wil houden, tegen de wil van haar vader. De nomaden in kleurige traditionele kostuums spelen een hoofdrol en beelden grotendeels hun eigen leven uit tegen de achtergrond van het uitgestrekte landschap. En uiteindelijk mag het meisje de hond natuurlijk wel houden. Wie erin spelen? Onder anderen Babbayar, Nansal en Nansalma Batchuluun.
- **GRIZZLY MAN**; Amerikaanse documentairefilm uit 2005 van Werner Herzog over leven en dood van natuur- en berenbeschermers Timothy Treadwell († okt. 2003) die dertien zomers doorbracht in het Katmai National Park in Alaska, tot hij – en zijn vriendin Amie Huguenard – werd gedood en gedeeltelijk opgegeten door een **grizzlybeer**, (nr. 141) de *Ursus arctos horribilis*. Een found footage film van ruim 100 minuten, samengesteld uit meer dan 100 uur videomateriaal van Treadwell uit de laatste vijf jaar, gemengd met interviews van vrienden, familie en betrokkenen.
- **ANIMALS**; Engelse gedramatiseerde documentaire tv-film uit 2005 van Neil Rawles, geschreven door Mark Hayhurst, over vivisectie, waarbij voor het eerst met toestemming enkele scènes zijn gefilmd in een **proefdieren** testlaboratorium.
- **LIFE IN THE UNDERGROWTH**; vijfdelige (50 min.) BBC tv documentaire serie uit 2005 van David Attenborough over **ongewervelde** dieren.
- **LA MARCHÉ DE L'EMPEREUR/MARCH OF THE PENGUINS**; Frans/(Engelse) documentaire film uit 2005 van Luc Jacquet en Jordan Roberts over de jaarlijkse reis en broedcyclus van de **keizerspinguïns** (er zijn er zo'n vierhonderdduizend); hoe zij naar hun traditionele broedplaatsen marcheren op de hardste plek op aarde en hoe zorgzaam de vogels voor elkaar en voor hun jongen zijn, in een eindeloos koude en harde wereld op de Zuidpool.
De persiflage
- **FARCE OF THE PENGUINS**, volgde in 2006; een Amerikaanse comédie van Bob Saget; een 'mockumentary' die de overleving en de paringsrituelen van **pinguïns** belicht, evenals de zoektocht van een vogel naar liefde tijdens een 70 mijlen lange trektocht met zijn hedonistische kameraden.
- **SNAKES ON A PLANE**; Duits/Amerikaans/Canadese actie-thriller uit 2006 van David Ellis & Lex Halaby. FBI-agent escorteert een getuige tegen een gangster, in een vliegtuig naar Los Angeles. De gangster heeft een moordenaar ingehuurd die de getuige om zeep moet helpen. Daartoe heeft hij een krat met 450 boze, giftige **slangen** aan boord gebracht en zet dit op dertigduizend voet hoogte open. De FBI-agent moet het zaakje zien op te lossen.
- **PLANET EARTH**; natuurdocumentaire van BBC/Discovery/NHK; tv-serie (1x 50 minuten) uit 2006 over de aarde: **wilde dieren**, landschappen, onderwater- en lucht-opnamen; gepresenteerd door David Attenborough (in de Amerikaanse versie: Sigourney Weaver); de nieuwste opnametechnieken zijn uitputtend toegepast. Uit het voorhanden materiaal werd
- **EARTH** in 2007 als bioscoopfilm uitgebracht.
- **THE WITNESS**; Amerikaanse documentaire film uit 2007 van Jenny Stein & James LaVeck: een dag uit het leven van Eddie Lama die op tv-scherm in omgebouwd busje **dierengruwel**-taferelen (beer in klem e.d.) laat zien en de reactie van omstanders filmt. 'The witness is one man's truth that cries out for mass exposure...may be the most important and persuasive film about animals ever made'. Zie: www.tribeofheart.org.
- **SCHOFFIES**; tv-filmdocumentaire uit 2007 – waaraan elf jaar is gewerkt – van Marc van Fucht over de zeventuizend cultuurvolgende **reigers** rond en vooral in Amsterdam (Artis alleen al heeft er zo'n 350). Deze individualistische vogels blijken dappere en gemakzuchtige opportunisten die zich uitstekend aan het stadsleven hebben aangepast en daarmee een beeldbepalende rol vervullen.
- **SWARM** (Destination: Infestation); Canadese tv-actiefilm uit 2007 van George Mendeluk over een vliegtuig waarvan de inzittenden tijdens een vlucht uit Columbia worden aangevallen door dodelijke **mieren**. Enkele passagiers worden onderweg gedood en het toestel mag nergens landen vanwege het besmettingsrisico; dankzij heldhaftig gedrag van piloten en enkele passagiers komt alles toch op zijn pootjes terecht.
- **RATATOUILLE**; Amerikaans/Franse animatie komedie uit 2007 van Brad Bird & Jan Pinkava over de jonge **rat** Remy die van het Franse platteland in Parijs terecht-

- komt om daar via omwegen het restaurant van zijn overleden held, chef-kok Anton Gusteau, auteur van *Anyone can cook*, te ontdekken alwaar hij via een bevriend keukenhulpje bij toeval kans ziet heerlijke gerechten klaar te maken. Zou dit blijvend zijn in een wereld waar mensen graag lekker eten maar tegelijk een bloedhekel aan ratten hebben?
- **LIFE IN COLD BLOOD**; vijfdelige (50 min.) BBC tv documentaire serie uit 2008 van David Attenborough over **reptielen en amfibieën**.
 - **KNUT UND SEINE FREUNDE**; documentaire film uit 2008 van Michael Johnson over **ijsbeer** Knut die in dec. 2006 in de Zoologische Garten Berlin werd geboren en door zijn moeder verstoten. Het dier werd opgevoed door verzorger Thomas Dörfflein, die in sept. 2008 op 44-jarige leeftijd aan een hartstilstand overleed. Het ijsbeertje zorgde voor een mediahype en miljoeneninkomsten voor de dierentuin. Het werd een symbool van de smeltende ijskappen en van de Duitse regering: voor de biodiversiteitsconferentie in Bonn in 2010.
 - **NATURE'S GREAT EVENTS**; zesdelige BBC/Natural History & Discovery Channel & Wanda Films wildlife documentaire serie uit 2009 waarin gekeken wordt hoe door de zon veroorzaakte seizoensveranderingen weerpatronen en oceaanstromingen beïnvloeden, die op hun beurt voorwaarden scheppen voor de meest spectaculaire **wildlife** voorstellingen: 'The great melt'; 'The great salmon run'; 'The great migration'; 'The great tide'; 'The great flood'; 'The great feast'. De Engelse versie wordt van commentaar voorzien door David Attenborough, de Amerikaanse versie, **NATURE'S MOST AMAZING EVENTS**, door Hasani Issa. (Reader's Digest bracht onder dezelfde titel in 1996 een reeks 'unrelated vhs videos' uit.)
 - **G-FORCE**; Amerikaanse (Walt Disney) actie/avonturen animatiefilm van Hoyt Yeatman (geschreven door Cormac & Marianne Wibberley) uit 2009 waarin een groep doorgewinterde, speciaal getrainde **spionage-cavia's** spectaculaire acties onderneemt tegen een duivelse miljardair die de wereld wil overnemen.

Deze globale inventarisatie pretendeert zeker geen volledigheid. Desondanks lijkt de voorzichtige conclusie gerechtvaardigd dat de jaren vijftig en de jaren tachtig betrekkelijk weinig animo kenden voor dierenfilms terwijl vanaf de jaren negentig een duidelijk stijgende belangstelling te signaleren is.

Of wellicht de eerste periode van doen heeft met de wederopbouw, en dus weinig aandacht voor het dier, de tweede met een 'ik-tijdperk' waarvoor hetzelfde geldt en de derde met een periode van overvloed waarin overal aandacht voor was – die vraag is aan meer bevoegden om te beantwoorden.